

La regulaziun dals lufs è urgenta e necessaria

La regenza è pronta d'acceptar l'incumbensa dal deputà Gian Michael (pbd Schons)

DA MARTIN CABALZAR

■ **Era la regenza è persuadida che la convivenza tranter l'uman ed il luf en la cuntrada cultivada è mo pussaivla sch'i dat la pussaivladad da regular il dumber da lufs cun in cumportament problematic. En quest regard vul ella nizzegiar consequentamain sias cumpetenzas legalas.** Quai respunda la regenza sin in'incumbensa parlamentara dal deputà burgais-democrat *Gian Michael* (Schons) ch'è vegnida signada da betg main che 79 deputadas e deputads. L'incumbensa è tractandada per la proxima sessiun dal cussegl grond.

Grondas sfidas supplementaras per l'agricultura grischuna pervi dal luf

Sco quai ch'il moziunari Michael accentuescha en sia incumbensa parlamentara è l'agricultura grischuna confruntada actualmain cun grondas sfidas pervi dal dumber creschent da lufs. Damai ch'i dat adina dapli attatgas dal luf sajan cunzunt ils purs d'animals manidels zunt inquietads. Dentant er ils possessurs da vatgas-mamma vegnan confruntads cun problems adina pli gronds. Pervi dal regl da protecziun datti er adina puspè dapliras confruntaziuns tranter chauns da protecziun e turists. Damai ch'ins n'haja er betg dapertut la pussaivladad da duvrar chauns da protecziun, damai ch'i dat memia paucs u per motivs logistics, sa basian las speranzas da blers purs principalmain sin la protecziun tecnica da las muntaneras. La stad passada haja plinavant dà numeruas attatgas mortals da lufs e quai tant sin las pastgiras da chasa sco d'alp. En vista a quest svilup saja da quintar ch'adina daplis purs sajan sfurzads da chalar cun la

Il deputà Gian Michael (pbd Schons) è inquietà pervi da la derasaziun sperta dals lufs e dals donns creschents per l'agricultura grischuna.

FOTO M. HARTMANN

tratga da nursas, punctuescha Michael. Perquai stoppian vegnir prendidas urgentamain mesiras cunter lufs che chaschunan donns. Ils 80 signaders da l'incumbensa pretendan perquai che la regenza utiliseschia e realiseschia immediatamain tut sias cumpetenzas per regular uffizialmain lufs che chaschunan donns.

La regenza demussa chapientscha

La regenza demussa chapientscha per l'agricultura ch'è pertutgada spezialmain da la problematica dals animals da rapina gronds. La midada dals manaschis da pastgira ed alpegiaziun ad ina protecziun da muntaneras che funcziuna bain saja difficila ed intensiva tant concernent

temp sco custs. La regenza punctuescha ch'il chantun haja empruvà dapi onns sin tut ils plauns pussaivels da pussibilitar la convivenza dal luf e da l'uman en il territori grischun che saja gia utilisà en moda intensiva.

Quai sa mussia d'ina vart tras in management dals animals da rapina e che vegnia pratigà consequentamain e cun ina communicaziun uschè transparenta sco pussaivel. En il Center da furmaziun e cussegliaziun purila a Landquart è vegnì installà in post da cussegliaziun per la protecziun da muntaneras. Pervi da la derasaziun creschenta dal luf e pervi dals ultims eveniments stoppia però vegnir constatà in svilup che chaschunia conflicts e quai tant tar singuls lufs sco er tar singuls trieps. «Sch'i dat – malgrà las mesiras da protecziun da muntaneras – donns en muntaneras d'animals da niz dovri mesiras efficientas per pudair intervegnir svelto al lieu», scriva la regenza.

Legislaziun actuala permetta gia ina regulaziun

Tenor la regenza permetta gia la legislaziun actuala – sut tschertas premissas – ina regulaziun dals lufs che chaschunan donns. La lescha federala vertenta fa quai ina differenza tranter ina sajettada uffizial d'in singul luf, sche quel chaschuna in donn considerabel, e la regulaziun uffiziala d'in triep da lufs sche quel chaschuna in grond donn concret. Questa pussaivladad da «regular ils lufs» en questa furma exista pir dapi la revisiun da las disposiziuns executivas che dateschan da l'onn 2015. La premissa saja dentant ch'i dettia donns, malgrà ch'ins haja tschiffà mesiras effectivas per proteger las muntaneras.

Donns en documentads e las premissas da regulaziun ademplitas

Sco quai che la regenza scriva han lufs dal triep dal Beverin stgarpà la stad 2019 var 48 nursas e chauras. En quest connex en vegnidas stgarpadas durant duas attatgas – il zercladur sin il Prau da l'Alp ed il fanadur a Stussavgia/Neukirch – tut en tut 15 chauras sin pastgiras ch'eran protegidas cun mesiras efficaciaz per la protecziun da muntaneras, constatescha la regenza. Cun quai saja la limita da donns definida vegnida cuntanschida per l'emprima giada e las cundiziuns per conceder ina permissiun da regulaziun tras il chantun sajan uschia stadas ademplitas. Da vart da las autoritads saja perquai vegnida iniziada diretamain la procedura per regular il triep dal Beverin. Suentar ch'in'analisa genetica saja stada avant maun haja l'uffizi federal responsabel dà ils 23 da settember il consentiment da sajettar tut en tut quatter lufs dal triep dal Beverin, schanegiond ils animals geniturs.

Buna speranza per la nova lescha federala

Sco quai che la regenza accentuescha concludend vegnan las cumpetenzas concedidas da la lescha vertenta per regular il dumber dals singuls lufs e da trieps da lufs «gia oz nizzegiadas en moda consequenta e realisadas immediatamain». Plinavant ha la regenza buna speranza che la lescha federala davart la chatscha, che l'Assamblea federala ha revedì, dettia las libertads giavischadas per regular il dumber da lufs ad ina dimensiun acceptabla. Sin fundament da questas consideraziuns recumonda la regenza al cussegl grond d'acceptar l'incumbensa dal deputà Michael.